

глобальні процеси. Зокрема, треба розвивати міжнародне співробітництво – закордонні відрядження, спілкування із зарубіжними партнерами та переймати досвід кращих європейських практик – це буде дуже цікавими та перспективними для будь-кого з академічного середовища. Важливо запрошувати викладати в університеті представників індустрії, створювати їм належні умови для роботи, відкривати сумісні лабораторії із приватними компаніями. Бо коли разом із тобою на кафедрі працює senior-спеціаліст із великої IT-компанії або надаються нові сучасні матеріали для викладання, це створює чудові можливості підвищувати свій професійний рівень.

Не треба боятися відкривати на території університету платні освітні послуги – за умови, що викладачами на цих курсах будуть співробітники вишу. Кошти за оренду приміщення для таких курсів надходять до університету, а для викладачів це можливість отримати додаткову оплату за основним місцем роботи. **Висновки.** Отже, майбутнє університетів – у змінах процесів управління, коли ВНЗ буде розглядатися не як місце, де можна «тихо пересидіти до пенсії», а як майданчик для комунікацій з провідними представниками бізнесу та зарубіжними освітніми установами. Змінивши підходи до управління, ми впевнені, можна зробити реальним навіть те, що нині здається недосяжним, а професію молодого науковця перетворити на статусну.

#### Література

1. Гранти і конкурси. – Режим доступу: <http://science.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01/main>
2. Комітет з державних премій у галузі науки і техніки. – режим доступу: <http://www.kdpu-nt.gov.ua/content/spisok-stipend%D1%96at%D1%96v-kab%D1%96netu-m%D1%96n%D1%96str%D1%96v-ukra%D1%97ni-dlya-molodikh-vchenikh>
3. Наукова молодь НАН України. – Режим доступу: <http://www1.nas.gov.ua/nm/Pages/default.aspx>
4. Наукові заходи для ВНЗ. – Режим доступу: <https://imzo.gov.ua/osvita/vyscha-osvita/naukovi-zahodi-dlya-vnz/>

УДК 378.37.001.08

*Юринець Я.І.,  
старший викладач кафедри філософії  
та релігієзнавства Національного університету  
«Києво-Могилянська академія», м. Київ*

### НАУКОВА РОБОТА ЯК НЕВІДЕМНА СКЛАДОВА ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА

За своєю природою педагогічна діяльність є складною та багатогранною, які містить не лише педагогічну складову, а й включає науково-дослідницький компонент. Інноваційні процеси, які ми спостерігаємо в системі освіти України, вимагають змін до самого образу педагога, який з «того, хто одноосібно та авторитетно навчає (повчає)» повинен перетворитись на «того, хто досліджує та відкриває (разом із студентами)». В умовах сучасного університету викладач не стільки повинен надати інформацію, скільки заохочувати розвиток самостійного, критичного і саморефлекторного мислення у студентів.

Інтенсивне інформаційне середовище, динамічність змін щодо запитів та очікувань студентів зумовлює необхідність самовдосконалення та самонавчання викладача. Потреба постійно бути в полі наукової актуальності змушує педагога бути не лише споживачем нових концепцій та теорій, а приймати в їх формуванні безпосередню участь – в якості дослідника-науковця.

Реалізація дослідницького хисту, на нашу думку, може розвиватись двовекторно:

- Викладач робить акцент на власних наукових інтересах та розвиває їх, викладаючи курси, дотичні за проблематикою; в цьому випадку педагогічна діяльність є логічним продовженням та доповненням дослідницької роботи;

- Викладач формує коло наукових інтересів, зважаючи на зацікавлення та потреби студентів; педагогічна діяльність постає певним «рушієм» дослідницької діяльності, визначаючи проблемне поле останньої.

Сучасна стратегія освітніх змін в українській освіті одним із пріоритетів визначає академічну свободу педагога, що передбачає можливість готувати власні авторські курси, обирати посібники, методи та засоби навчання. Держава гарантує свободу від втручання в професійну діяльність, але така свобода посилює почуття відповідальності викладача – перед ним самим, активізуючи його професійні якості, перед колегами, а насамперед – перед студентами. Відсутність зовнішніх факторів впливу та системи контролю розкриває власний науковий потенціал педагога. Це позитивно впливає на якість дослідницької роботи, що в свою чергу робить процес викладання значно цікавішим, динамічнішим та продуктивним.

Важливим питанням формування нової генерації освітян-дослідників є взаємини викладача зі студентами. Особлива атмосфера евристичного потенціалу, інтелектуального піднесення, дух партнерства, доброзичливості, взаємної допомоги та підтримки – ось ті складові, які повинні характеризувати відносини «викладач – студент». Саме таке середовище народжує оригінальних дослідників, наукових новаторів, сміливих (і водночас самокритичних) освічених людей. В такому партнерстві задоволеним відчуває себе і викладач, і студент: обоє постають рівними партнерами і процесі навчання, який супроводжується постійним діалогом сторін.

#### Література

1. Кловак Г. Т. Генеза підготовки майбутнього вчителя до дослідницької педагогічної діяльності у вищих педагогічних навчальних закладах України (кінець XIX – XX століття): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук : спец. 13.00.01 „Загальна педагогіка та історія педагогіки” / Г. Т. Кловак. – Київ, 2005. – 42 с.

2. Концепція „Нова школа. Простір освітніх можливостей” [Електронний ресурс]. – С. 18. – Режим доступу : <http://mon.gov.ua/Новини%202016/08/21/2016-08-17-3-.pdf>

3. Макагон К. В. Діагностика готовності педагогів до пошукової діяльності // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: Збірник наукових праць. Випуск 5 / Ред. кол.: Л. І. Даниленко (гол. ред.) та ін. – К.: Логос, 2001. – С. 66–74.

УДК 37.011.3-051:331.361.3:[377:3.071](430)

*Дяченко Л.М.,*

*кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник  
відділу зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих  
Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України,  
голова Ради молодих вчених НАПН України, м. Київ*

### **СТАЖУВАННЯ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ: ДОСВІД ФЕДЕРАТИВНОЇ РЕСПУБЛІКИ НІМЕЧЧИНА**

Вивчення досвіду професійного розвитку вчителів загальноосвітніх шкіл у Федеративній Республіці Німеччина (ФРН) відкриває нові можливості для удосконалення педагогічної освіти в Україні в умовах її адаптації до вимог загальноєвропейського освітнього простору. Інтерес до системи неперервної педагогічної освіти Німеччини зумовлений низкою причин, зокрема: ФРН є однією з найбільш розвинених і відкритих країн